

TÜSİAD: “Kopenhag Kararları ile Türkiye’nin AB ile üyelik müzakerelerine başlama perspektifi netleşti”

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), 12-13 Aralık 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen AB Kopenhag Zirvesi kararlarını değerlendiren bir açıklama yaptı. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

“AB Kopenhag Zirvesi’nde Türkiye’nin üyelik perspektifi ile ilgili çıkan karar, Türkiye’nin müzakere tarihi konusundaki beklentilerini tam anlamıyla karşılamamakla beraber, üyelik süreci ile ilgili kesin ifadeler içeren ve Türkiye’yi AB’nin geleceğinin bir parçası olarak gördüğünü resmi olarak teyid eden bir karar olmuştur. Bu karar ile, Türkiye’nin AB ile üyelik müzakerelerine başlama perspektifi netleşmiştir.

AB içi sorunlar ağır bastı: Müzakere sürecini erteleme eğiliminin temelinde, AB’nin kendi iç sorunlarının önemli payı olduğu gözardı edilmemelidir. Bu sorunların başında, tarihinin en büyük genişleme hamlesini gerçekleştiren AB’nin, on yeni üyenin katılımının kurumsal ve ekonomik etkilerini sindirmesi ve benimsemesi gelmektedir.

Avrupa’nın Geleceği Kurultayı’nın üzerinde çalışmakta olduğu yeni AB anayasasının, üye ülkelerde referanduma sunulması konusu da AB’yi endişeye sevk etmektedir. Red eğilimlerinin güçlenmesinin başta Euro’nun istikrarı olmak üzere ekonomiye olumsuz etkileri olabileceğinden söz edilmektedir. Ekonomik büyümenin %2 ‘nin altına düşmesi, AB üyesi ülke hükümetlerinin yapısal reformları gerçekleştirmekte zorlanmalarına neden olmaktadır.

Türkiye, Kopenhag Siyasi Kriterlerinde adım atmakta gecikti: İnsan hakları ve demokratik standartlar konusundaki olumsuzlukların Türkiye’nin uluslararası saygınlığını etkilediği gerçeği gözardı edilmemelidir. Son demokratik reformların henüz yakın bir zamanda gerçekleştirilmiş olması, AB kamuoyu nezdinde Türkiye’nin görüntüsünü düzeltmek için yeterli zamanı vermemiştir. Bu durum, AB siyasetçilerinin Türkiye’ye yaklaşımlarına da yansımış ve değerlendirmelerinin olumlu yönde değişmesini engellemiştir.

Kopenhag Zirvesi’nin sonuçlarını değerlendirirken, her aday ülkenin üyelik öncesinde yaşadığı bazı ortak sorunlar olduğu da hatırdan çıkarılmamalıdır. Üyelerine avantajlar sağlayan bir topluluğa giriş sürecinde, dışarıdaki ülke olmaktan kaynaklanan zorlukların yaşanması yadırganmamalıdır. AB ülkeleri bu süreci, aday ülkeler ile ikili sorunlarını çözmek için bir fırsat olarak değerlendirmektedirler. Bu nedenle, Yunanistan ile Kıbrıs ve Ege sorunlarımız AB dosyamızın bir parçası haline gelmiştir.

Türkiye, AB içi dengeleri değiştirecek büyüklükte bir ülkedir: AB içi güç dengelerinde demografik ağırlığın tek kurumsal kriter olduğu, bu nedenle nüfusu büyük ülkelerin AB’ye girmesinin sancılı bir

**TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
BASIN BÜROSU**

TÜSİAD BASIN BÜLTENİ

süreç olduğu unutulmamalıdır. Üyelikleri 2004’de gerçekleşecek olan on ülkenin toplam nüfusunun 75 milyon olduğu ve Türkiye’nin üye olduğu zaman, Almanya’nın, Fransa’nın ve İngiltere’nin AB içi kurumsal gücüne kavuşacağı düşünülecek olursa sürecin sancılı olmasının altında yatan nedenler daha iyi görülebilir.

Türkiye, AB ile ilişkilerinde önemli bir dönemece gelmiştir. Bu tarihsel dönemecin yoldan çıkmadan alınabilmesi için kararlılık ve direnç gereklidir. Bu bağlamda, Avrupa politikamız duygusallıktan uzak, soğukkanlı, akılcı ve gerçekçi olmalıdır.

Siyasi dengelerin AB üyeliği yolunda belirleyici önemine rağmen, aday ülkeler için tesis edilmiş olan Katılım Ortaklığı mekanizması ve Kopenhag Siyasi Kriterleri temel referanslardır. Diğer aday ülkeler bu kriterlere uyarak müzakerelere başlamışlardır.

Yapılacak işlere odaklanalım: Türkiye, bundan sonraki aşamada, AB Komisyonu’nun ilerleme raporunda Kopenhag Siyasi Kriterlerine yeterince uyduğu sonucunun çıkmasını mutlaka sağlamalıdır. Bu bağlamda Ağustos ve Aralık 2002 reform paketeriyle demokratikleşme konusunda önemli adımlar atılmış ve çok az konuda eksik kalmıştır. Bunlar arasında yargı reformu, uluslararası antlaşmaların üstünlüğü, yolsuzlukla mücadele ve azınlık vakıfları gibi alanlar önceliklidir. Reformların hızlı ve kapsamlı bir şekilde hayata geçirilmesi sonucunda, uygulama konusundaki eksiklikler giderilmeli, ifade özgürlüğü, kültürel haklara saygı ve işkencenin önlenmesi gibi alanlarda kamuoyunda soru işareti uyandıracak yaklaşımlardan kaçınılmalıdır.

AB Genel Sekreterliği’nin müsteşarlık yetkisi ile güçlendirilmesi, AB ile mevzuat uyumu çalışmalarına ivme kazandırarak, ilerideki müzakere dönemine yönelik olarak şimdiden zaman kazanılmasına katkıda bulunacaktır.

AB ile krizden uzak, makro-ekonomik istikrarın sağlandığı, piyasanın ve yabancı sermayenin güven duyduğu bir büyüme eğiliminin kalıcı kılınması, ekonomik dengelerin tesisi açısından önemlidir.

Kıbrıs konusunda barışçı ve çözüme yönelik çizginin korunmasına, hem Kıbrıs sorununun süratle çözümü, hem de AB-Türkiye ilişkileri açısından dikkat edilmelidir.

Diğer taraftan, AB kamuoylarının Türkiye hakkında doğru bilgilenmelerini sağlamak amacıyla, Avrupa ve uluslararası kamuoyunda “demokratik ve çağdaş Türkiye” kavramını yerleştirecek bir tanıtım politikası oluşturulması gündeme getirilmelidir.”

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ BASIN BÜROSU

Meşrutiyet cad.No.74 Tepebaşı 80050 – İSTANBUL
Tel: (0212) 2495448 / 2491929 / 2515313 / 2490723 Fax: (0212) 2933783